

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dők és gyárosok különárkezdmény-
 ben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Kereskedők és szövetkezetek.

Az ellentétek agráriusok és merkantilisták közt nálunk eddig a fogyasztási szövetkezetek terjesztésében jutottak legérzékenyebben kifejezésre. Alig van kereskedelmi kamarai jelentés, melyben a fogyasztási szövetkezetek ellen hangoztatott panaszokkal ne találkoznánk. A kereskedők Sopronban tartandó országos kongresszusán is a fogyasztási szövetkezetek kérdésének tárgyalása lesz a program egyik pontja, mely leginkább fogja érdekelni a résztvevőket.

A fogyasztási szövetkezetek ellen emelt panaszokat a következőkben foglalhatjuk össze:

Meg nem engedett eszközökkel versenyeznek a kereskedőkkel; kiéleltetik a felekezeti és osztály-ellentéteket; alapszabályaik ellenére nem csupán tagjaik számára árusítanak, hanem terrorizmus és más, meg nem engedett eszközökkel elvadásszák a kereskedők vevőit, ha ezek nem tartoznak is tagjaik közé; és — ami talán a legrosszabb — tönkre teszik nemcsak a kiskereskedést és kisipart, hanem önmagukat is, mert a legtöbb szövetkezetet oly személyek vezetik, kiknek sem elméleti, sem gyakorlati kereskedelmi ismereteik nincsenek. Itt-ott azzal a váddal is találkozunk, hogy a kormány sok irányban támogatja a szövetkezeteket és segélyeket ad nekik, melyekhez a szövetkezetek által megkárosított kereskedőknek és kisiparosoknak is hozzá kell járulniok.

Hogy mindenben alaposak-e a panaszok, mindenesetre meg kell állapítani, mielőtt valami történik; mert ha feltesszük is, hogy a károsultak mindig hajlandók a túlzásra, másrészt méltányosan azt is feltehetjük, hogy nincs minden rendben, ha oly sok helyről jön a panasz. Ha pedig ez történt, akkor nem lehet mást tenni, mint helyes mederbe kell terelni a mozgalmat. Azt a szabadságot egy osztálytól sem lehet megvonni, hogy valamely törvényesen megengedett célra egyesülhessenek, és ezért aligha lesz hajlandó a kormány a szövetkezetek alakulása ellen valamit tenni; de másrészt semmi esetre sem fog annak szüksége elől elzárkózni, hogy visszaleseket és helytelenségeket megakadályozzon, és miután a nemzeti vagy egy részének megtartásáról van szó amennyiben hatalmában áll, arra is lesz

gondja, hogy csupán elfogultságból és szenvedélyből versenyt ne üzzenek a szövetkezeti tagok kárára.

A „cuique suum“ kora, sajnos, mindinkább elmulik s helyette a „bellum omnium contra omnes“ fenyeget. Ily áramlatok idején kétszeres kötelességük a kormányoknak, hogy ebek és igazságosak legyenek s ne engedjék az érdek-ellentéteket túlságos ridegekké válni.

A Szell-kabinet teljes tudatában van kötelességének s kivált a miniszterelnök ismételt nyomatékosan hangoztatta a kormány közvetítő tevékenységét ez irányban, és meg vagyunk győződve, most is teljesíti kötelességet, ha a kereskedők országos kongresszusa indokolt panaszokat fog eleje terjeszteni.

Árucarnok Nagyenyeden.

Az utóbbi népszámlálás adatai szerint hazánk 12 686 községe közül 3420 községben fogott a lakosság száma. Köztük 823 magyar községben, vagyis az összes községek egy harmadában. Igaz, hogy ezek kivétel nélkül faluk, ahol a nép földművelésen kívül egyebtel nem foglalkozik; ahol van nemi ipar vagy akár házi ipar, ott a lakosság mindenütt növekedett; példaképpen felemlíték két dunántúli sváb falut, melyek egyike, Markó, 50 év előtt gazdag, népes, fejlődő földművelő falu volt, mellette a másik, Bánd, csak telep volt, lakói szerszámkészítéssel foglalkoztak, földjük nem léven; s jelenleg a helyzet úgy áll, hogy a gazdag földművelő-falu népességben lefogyott, a kis iparos-falu lakóinak száma pedig megkétszereződött. Épp így fejlődtek az ipari központok országsszerte; Salgó-Tarján lélekszáma 50-ről 10 ezerre, Steierlak-Anina lélekszáma 150—200-ról 20 év alatt 15 ezerre növekedett. Erdélyi hazarésünkben a legnagyobb népfejlődést szintén az ipari központok érték el: Piski, Hunyad, Petrozsény, Kalán. Ezen tények napnál fényesebb bizonyítékokat szolgáltatnak és okulást a jövőre legkivált városainknak, hogy iparkodjanak mindenütt helyi iparuk támogatásával ezt felfelidíteni, ami nem áll egyébből, mint egy kis helyes nemzetgazdasági politikából: hogy t. i. becsüljük meg azt, ami a miénk.

Mert város nagygyá, fejlődővé csak ipari jelleggel

lehet. Az agrícola Szolnokot ipara emelte fel nagy várossá; a szegényebb Szeged, elpusztulása dacára is, elhagyta Debreczent fejlődésben, mert háromszor annyi ipartelepe van, mint Debreczennek. Az ipari központoknak ez csak egyik oldaluk. A másik nagyfontosságú tényezőjük, hogy gőzerővel tudnak magyarráítani. A felegklatásabb példák vannak erre itt közelműnkben, a nemzetiségi tengerék közepén, hol több helyen kis oázok fejlődtek magyarrá rövid idő alatt, pl. Kalán, Piski, Marosújvár, s pár év múlva csatlakozni fognak ezekhez Vajdahunyad, Petrozsény, melyek mindenikében igen erős (IV—IV.) minoritás a magyar. A szász Brassót is az ipar magyarosította meg.

Nagyenyeden a helyi ipar mellözése már is megszülte keserű gyümölcsét, mert népességben keveset szaporodott és e szaporodás is vidéki földművelő elem betelepődése folytán állt elő, s ez által Enyed jellegét is megváltoztatta 7 3-ról 6—4-re. Ennek oka csupán a helyi ipar mellözése, mert ha a helyi ipar az öt joggal megillető támogatásban részesült volna, ma legalább is meg egyszer annyi iparos lakója lehetne a városnak. De az idegen vállalkozók, kik csak a közelműnkben is itt dolgoztattak, idegen munkások raját hozták ide, kik a munka végeztével odább álltak; s emiatt a helyiek voltak kénytelenek máshol munkát keresni. De ha a helyzet változik, mert változnia kell, az esetben ezekre számítani lehet, mert szívesen jönnek, ha van munka.

Mert azt jól tudom, hogy e várost enyedik építettek, még a templomot is; és a mai kor sokkal fejlettebb iparosai ne lennének képesek még a javítására sem? Ha az új városházát nem is bírták megcsinálni, de hogy bemeszelné ne tudnak, kötve hiszem. Vagy a rendőrök ruháját most ne tudnak megcsinálni, mikor évek hosszú sora óta ők készítettek?! De távolról sem volt eszem ágában sem ilyen megtörténet és elfeledett tényeket feleleveníteni; csak városunk jövő fejlődése érdekében voltam kénytelen a régebbi bajok diagnózisát kutatni, hogy a helyes orvosság megtalálható legyen.

A még ifjú Szekely-Társaság szép eszmét kíván szolgálni; ugyanis az iparpártolási eszme tág mezején ez idő szerint egyedül üdvös és létesítendő intézmény-

TÁRCSA.

Kossuth Lajos születésének 100. évfordulóján.

Előadott a Tövisen 1902. aug. 24-én rendezett Kossuth-ünnep alkalmával.

Magyarország népe, lánya, ifja, véne,
 Ünnepi köntösben, ünnepi lelekkel
 Mért gyűltök ma össze?
 Szívetek imáját, hangos zsolozsmáját.
 Az Ur zsamolyához hó szívvél hozzátok.
 Mért van ez az ünnep?

Tomboló viharként zúg át e szép hazán
 Milliányi népnek szent imája máma.
 Szent imának hangja orkánná lesz, harsan,
 Perzseli a földet, ebreszti az alvót.
 Kelj fel, Árpád népe, ünnepeini diésőn;
 Rázd le vállaidról hétköznap közönyet;
 Ölts ünnepi ruhát, úgy aldozzál máma
 Az Ó emlékének, magyarok atyjának,
 Szent Kossuth Lajosnak!

Riant a harczi kürt, a paripa tombolt.
 Megmozdult a föld is, rázkodott, csikorgott.
 Böven folyt a hősvér, áztatta a földet,
 E szent haza földjét, annak minden rögét.
 S hiába folyt a vér!
 A hősök véréből nem nőtt a szabadság.
 Szép Magyarországnak pusztá lett, kietlen.
 Fényes kardból bilincs, csatazajból hörgés,
 Fájó zokogása egy egész nemzetnek.
 Megszánta az Isten!

Profétát támasztott, új Mózeset népének.
 Kezébe adá az újabb tizparancsot,
 S megtoldá kettővel!

Uj Mózes megjelent.
 Fennen döngő szavát meghallotta a nép.
 Hallotta mindenki széles e hazában.
 Megesördült a bilincs siró csörrenése
 Felhangzott az égbe és le a pokolba.
 Ott fent égi hangja támasztott nagyokat,
 Uj hősokeket nekünk, vezért harcainkban.
 Lent pokoli hangja tompán zúgott széjjel.
 A tompa zúgásra elsápad a hóher
 És remegve nézi, véres áldozatját
 Égiek hatalma mint óvja, mint védi.

A nemzeti zászló fellobog előre.
 Elöl új Mózesünk a szó hatalmával
 Dörgi riadókat, s mozdul újra a föld.
 Bejárván országot, lángoló szavára
 Ágg, fiatal, béna, apa és völegény
 Ott hagyja gyermekét, ott szép menyasszonyát,
 S készülnek a harcra.

Uj Mózes esküszik, esketi a népet:
 „A teremő Isten úgy segítjen minket,
 Magyarországnak, jó édes anyának
 Vértünkkel, éltünkkel váltjuk meg hazánkat!“
 Hallgatja ezt a nép, mozgás, zaj, orkán lesz,
 És tizezer torok egy szóval kiáltja:
 „Vértünkkel, éltünkkel váltjuk meg hazánkat;
 A teremő Isten, magyarok Istene
 Úgy segítjen minket!“

Hősi mese, nem e csuf világba való,
 E harczi titánok mit miveltek itten.
 Áhitattal hallják, mint az imádságot,
 Ma az unokák is, deres fővel szinte,
 Mint rohantak tűzbe, vérben megfürdve,
 Apáink a honért, e szép szent hazáért!
 És a szabadságot, hazaszeretetet
 Hol tanulták mind ők, erőt honnan vettek?
 Be volt az szívébe a magyarnak vése,
 Onnan plántálgatta, onnan ápolgatta,
 Fejlesztette nagygyá, hatalmas viharrá
 Ragyogó és ekes, gyújtó aranyszava
 Szent Kossuth Lajosnak!

És kezdődött újra!
 Riant a harczi kürt, a paripa tombolt.
 Megmozdult a föld is, rázkodott, csikorgott.
 Böven folyt a hősvér, áztatta a földet,
 E szent haza földjét, annak minden rögét.
 S hiában folyt a vér!
 A hősök véréből nem nőtt a szabadság,
 Szép Magyarországnak pusztá lett, kietlen,
 Fényes kardból bilincs, csatazajból hörgés,
 Fájó zokogása egy egész nemzetnek.
 S nem szánta meg Isten!

A zsidónak Sion, a magyarnak Turin.
 Oda vándorol az, Mózesét keresve,
 Amoda a magyar, Kossuth Lajosához.
 Ottan talál enyhet, ott irt fájdalomra,
 Ha hazája vesztét, kínos vergődését
 Vértől szívvel látja.
 Oda zárándokol apraja és nagyja.
 „Kossuth Lajos apánk, légy a miénk újra!“

F. FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert kellemes izű természetes hashajtószert.

nek, az árucsarnoknak felállítását napirendre tűzte. Mivel a Nagyenyeri Székely-Társaság enyedi, tehát csakis a helyi érdekekről lehet szó. Mert hazánkban az ipar fejlődni csak akkor fog, ha minden város, minden község senkiét másét, csak a magáét iparkodik pártolni és fejleszteni. A Székely-Társaság azon az uton indul, hogy meg kell menteni még azt, ami megmenthető, mert a hazafias iparos-osztály a pusztulás lejtőjén áll, amár nagy büne van neki, mert nem értette meg a kor intó szavát, nem bírta lerázni ősi kötöttségét, csak mereng a mult dicsőségén (a csehrendszere), és inkább várja a halált, semhogy kilépjen az új küzdőterre. A mai kor megkívánja, hogy hozzá alkalmazkodjék minden társadalmi tényező. Ma nem csak dolgozni kell, mint a mult iparossága tette; ma egy új helyzet állt elő: a munkaszervezés és az ipari gyártmányok elárúsítása. Hisz a kisiparos is árusít, igaz; de míg lótfut, jár költséges vásárookra, addig saját piacát elfoglalja a külföldi gyáros.

Korunkban bárki is hiába építne akár tizkéményes gyárat is; ha gyártmányai elárúsítására raktárokról nem gondoskodik, nem sokáig füstölögne a kémény.

A kisiparos, ha egymagában nem állíthat raktárt, összeállhat s megcsinálhatja egyesült erővel; így kisiparosból tömegtermelővé, vagyis gyárossá lesz. Nem füstölögnek ugyan a gyárkémények, de folyik a munka szűntel nélkül, mert a csarnok értékesíti a munkát és ezáltal a külföldi gyárossal versenyre kel.

Szépnek szép ugyan az eszme, de felmerül egy fontos kérdés: a kivétel lehetősége, amihez első sorban pénz kell. Hogy mégis miként lehetne az ígert testté varázsolni, ezt akarom megvitatni.

A nagyenyeri és tövisi ipari hitelszövetkezet, mely ma 75 ezer korona forgató-tőke felett rendelkezik az ipar javára, ebbeli hivatását eddig is híven és szép eredménnyel teljesítette az iparosok számláinak leszámításával. De hogy még nem léphetett ki, a tevékenység azon terére (t. i. árucsarnok létesítése), ahol üdvösebb eredményeket érhetett volna el, ez csak iparosságunk indolenciáján múlt.

Alapszabályai III. fejezetének 22. §. értelmében erkölcsileg kötelezve is van az ipar fejlődésének előmozdítására ilyenmő vállalatok létesítése útján. Erre tett is már kísérletet, és ami nem sikerült egyszer, megpróbálhatja másodsor, sőt 3-szor is. Megmondom itt is iparos társaimnak, hogy ha élni akarnak, válaszának a kettő között. A jelen helyzet a megsemmisülés felé vezet, melynek nyomában szegénység és nyomor sántikál. A másik út, amelyen az új kor eszméivel kell a harcot megvívni, egyelőre kissé bizonyos kényelmetlen, de ha leküzdönök a kezdet nehézségeit, a munka s a jólét útja nálunk is tanyat. Tessék, válaszlatok. Ti sirások és halálmadarak kívántok csak maradni és várni a jótékony halált, amely örökre boldogokká tesz. Nem szebb dolgot-e kiállni a küzdőterre büszke fővel, karddal a keztekben, és urává lenni a szép nagy küzdőternek, a helyi piacnak? Lássuk, melyiket választjátok. Vagy mit szól az utókor ahhoz, ha ti csak az ipar temetőjét hagyjátok neki örökül ahelyett, hogy iparos-templomokat emelnétek? Válasszatok!

A nagyenyeri hitelszövetkezet kebelében igen könnyen létesíthető az árucsarnok, amelyhez csak 15 tag, 25 drb 50 koronás részjegyzés szükséges, és részvesztés állami támogatásban 5-től 10 ezer koronáig és be rendezési segélyben, azonfölül megfelelő országos központi hitelben.

Ujra a miénk lett, a miénk egészen!
Nem veszi el tőlünk hatalom, erőszak.
Oda van az köve minden magyar szívhez.
Oltárt állítottunk, égő oltárt neki.
Magyarország népe, lánya, ifja, véne
Ünnepi köntösben, ünnepi lélekkel
Ide gyűlt ma össze.
Innen imádkozunk, innen folyamodunk
Hozzád, Kossuth Lajos!
Uj Mózesünk voltál, uj prófétánk nekünk;
A jövőt mutattad, mutasd ezután is.
Uj égi hazádból tekints reánk itten;
Adj erőt küzdésre, adj erőt munkára.
És ha nyomdokidban híven követünk mi,
Talán megszán Isten!

Páll Gábor.

Vidám lesz...

Vidám lesz az arcom, eltitkolom búmat.
Ne gondolja senki, hogy szomorú vagyok;
Ne gonyolja senki szomorúságomat.
Mosolygok akkor is, mikor szívem sajnog.

Kicsin szobám fala látja csak bús arcom,
S hulló könnyeimet néma éjszakákon;
De az hallgatni tud, senkinek se mondja,
Hogy mennyire feldult az én szívvilágom.

Tolvaly Géza.

Ha ezek az ígék testet öltenek, szükségünk lesz első sorban hatóságaink és közönségünk támogatására. Jöjjön segítő társul a Székely-Társaság is. Ha az üdvös tevékenységben, mely városunk javára és jövő felvirágoztatására irányul, minden jóakaró erő összpontosul, nagy eredményekre lehet kilátásunk. Az árucsarnokot indítványozó tisztelt urhoz is intézek néhány szót. Ha igazán akarja, hogy legyen: kerjük, jöjjön segítségünkre a megvalósításban, és az árucsarnok megsz.

Bakonyi.

Kisdedővő-ünnepély.

A nagyenyeri állami kisded-óvodának a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt f. évi aug hó 30-án d. e. 9-11 óráig tartatott meg az évzáró ünnepélye. Az érdeklődők szép számmal jelentek meg s élénk érdeklődéssel kísérték az apró gyermekcsereg elért sikereit. Lelki gyönyört okoztak a kis apróságoknak szünetes feleletei, s meglepő volt az a siker, melyet az óvodák részére előírt tananyag köréből felmutattak.

A szakértő előtt is feltűnő volt, mit a beszéd- és értelemgyakorlatok, ének és elbeszélések köréből el-sajátítottak.

Olyan bátorsággal, élénkséggel előadott szünetes feleleteket lehetett hallani, hogy sok elemi iskola 1-ső osztályos tanulójának is dicséretére válhatott volna.

A bemutatott társas-játékoknál sem maradtak hátra.

Az ügyesség, mit itt tanúsítottak, páratlan volt. Szülő és hallgatóság szemében örömkönnny csillogott. A munka-kiállítás meg egészen meglepő volt s arra vall, hogy az óvoda vezetése egészen szakképzett és ügy-buzgó óvónó kezeibe van letéve. A foglalkozásnál ki-tűnt, hogy az óvónó szakavatottsága s szeretetteljes bánásmódjával mekkora érdeklődést tud az apró nö-vevényekben a munka iránt felkelteni s a munkaszere-teret mennyire tudja azoknak az apróbbnál apróbb-ésötpegeknek lelkebe csepegtetni, ápolni és meghono-sítani. Ezen bemutatott foglalkozás szolgáltatta a leg-erősebb tanbizonyosságot arra nézve, hogy a kiállított papír-varrás, borsó-munka és egyéb dísz tárgyak csak-ugyan az óvóköteles növendékek sajátkezű munkáit kepezik. A kiállított tárgyak valamennyie kifogástala-nul ügyes kivétel volt. A csodával határos eredmény szemtanúi voltunk. Hogy miként lehet 170 növendéket egy tömegben, egy egyének gondolni s egyuttal ne-velessel párosult oktatásban úgy reszesíteni, hogy az eredmény is meglepő legyen: annak magyarázatát csak az óvónó lankadatlan buzgalma s hivatás-szerete-tében lehetni meg.

Az ünnepélyt a növendék-sereg éneke és tiszta szívből eredő közös imája zárta be, mit a közönség szent áhitattal s vallásos ihlettséggel hallgatott végig. Mi is lehetne lelekelőbb egy gyermek-sereg ártat-lan szívből eredő s pieziny ajkairól elhangzó imánál! A kir. tanfelügyelő ur záróbeszédében párhuzamot vont a mult és a jelen évi eredmény között s úgy találta, hogy az eredmény sokkal fokozottabb a mult evinél, mit az óvónó fáradságot nem ismerő szorgalma s tapintatos, szeretetteljes vezetésevel anyag-fejlő-désnek tulajdonít, miért elismerését nyilvánította.

Mindnyájan teljes meglepéssel s azzal a szép reménnyel kecsegtetve magunkat távoztunk az ártat-lan lelkek szűk csarnokából, hogy a kisded-nevelés érdekében is áldozatkész város már a közel jövőben azon szerencsés anyagi helyzetben lehet, hogy ez in-tézetet megfelelő saját helyiségébe teheti át, s nem leszünk a növendék-sereggel együtt abban a kényser-helyzetben, hogy ünnepélyek alkalmával — ami a nö-vevények egészségi ügyéhez képest csak másodrendű dolog — a legnagyobb zsufaltságban legyünk kény-telenek a jövődöbéli nemzedék fejlődését gyönyörrel szemlélni.

Adja Isten, hogy mielőbb állandó, tágas és egésze-ges épületet nyerjen az intézet, hol a befásított udvar árnyat is szolgáltasson, mert csak úgy remélhető a fiatal nemzedék egészséges fejlődése.

Most pedig azzal a hő óhajattal veszünk búcsút, hogy Barcsayné Szénássy Etelka óvónót, ki odaadás-sal, buzgalommal teljesítette hivatását, állandó jó egészséggel sokáig tartsa meg az Ég ura, hogy e vá-rosnak hosszas időn keresztül nevelhesse óvóköteleseit abban a hazafias szellemben, amelyben eddig is nevelte.

Isten éltesse!!

Nagyenyer, 1902. szeptember 1-én.

Egy jelenvolt.

Színház.

Közönségünk érdeklődése napról-napra emelkedik Micsey F. György társulatának színházi előadásai iránt. Ezt az érdeklődést és a nyomában járó pártolást valóságos meg is érdemli azon buzgóságnál, ügyes-ségnél és előzékenységnél fogva, melylyel közönségünk

művészi igényeit kielégíteni és az estéket élvezetessé tenni igyekszik. Darabjai jól vannak megválogatva; csupa újdonság az, egy-kettőt kivéve, ami szünet kerül. Az előadás rendesen szabatos; s — ami az öntudatos játékos s a vele járó művészi sikerre kétségtelen nagy, sőt a tehetség után legnagyobb fúttossággal jár — a tagok kellő készüléttel lépnek fel, vagyis nincsenek feltűnően a sugó segítségére utalva. Megvalljuk, ezt mi jó izlésű és műértő közönségünk iránt való figyelem-nek tartjuk, s ez a figyelem nagyon jól esik.

Szerdán este szünet került a „Pillangó kisasz-szony”, énekes japán dráma két szakaszban. A sze-gény Pillangót Kendi Boriska játszotta annyit közvetlenséggel, akkora őszinteséggel, hogy megható szép énekeivel és szomorú sorsával valóságos könnye-ket esalt a nézők szemébe. Kellemes pendantja volt a szomorú darabnak „Az almafa”, Bokor József egy-felvonásos vígjátéka, melynek kacagató jelenetein sokat mulatott a közönség.

Csütörtökön f. hó 4-én Rakosi és Szabados operette-je, „A bolond”, került szünetre. A legjobb alakítást Tabori Emil (Pimpó) nyújtotta. Ez este lépett föl először a társulat énekesnője. Solti Vilma, kinek kellemes hangja és ügyes játéka van. Nagyon jók vol-tak Szarvassy, Tihanyi, Gabányi és Koltai Szeréna.

Pénteken béreltszűnetben adták Bokor „Kurucz fufang”-ját, mely az utóbbi évek legkedveltebb nép-szűnműve lett történelmi reminiscenciáinak, eredeti és ötletes népies hangulatánál fogva. A jó ízű bonyo-dalmat kedvesen bonyolította Bözsi, Bedő István ku-rucz vitéz tüzről-pattant felesége (Thuri Marcsa), ki az egész darabnak valóságos lelke volt nemcsak szerepénél fogva, hanem temperamentumos játékaival és szép dalaival is. Úgyesen adta a pergő nyelvtü vén asszonyt Gerő Ida, az intrikus és kapzsi Bögözi Lőrinczet Tabori Emil, a diákot Gabányi, Czinka Pannát Rápolti Katinka. A dalok, táncok és csoportosítás jól sikerült.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be-küldeni sziveskedjenek.

— Uj tanárok a Bethlen-kollégiumban. Az új iskolai évre helyettes tanárokat alkalmaztattak kollé-giumunkban: Székely József, Dékány Sámuel és Elekes Viktor szénior, kik közül az első és harmadik kollégiumunk jeles növendéke volt. Üdvözöl-jük őket s reméljük, hogy társadalmi életünk is ki-tűnő öröket kap az ő derek, rokonszenves egyénisé-gükben.

— Évnyitó ünnepély a Bethlen-kollégium-ban. Az 1902/3. iskolai évet szép ünnep keretében nyitották meg kollégiumunkban f. hó 5-én d. u. 3 órakor. A XC. zsoltár lelekelőbb hangjai után Zayzon Já-nos vallásánár mondott lelkes hangú szép imádságot, melynek szavaiban, de még inkább a forrásukat ké-pező érzelében az isteni gondviselés segítő erejében vetett bizalom és megnyugovás s az ifjuság szellemi és erkölcsi javaiért égő buzgóság nyilatkozott meg meggyőzően, hatásosan. Ima után Nagy Lajos rek-tor-professzor mondta el mély paedagogiai érzékről, sok tapasztalatról s nagy bölcseségről tanuskodó meg-nyitó beszédét, melyben különösen az önuralomra és kötelességérzetre, erre az iskola életében s az élet iskolájában egyaránt leghatalmasabbnak bizonyult két fegyverre hívta fel az ifjuságot. Az ünnepély fénypontját két új tanárnak székfoglaló beszéde ké-pezte. Az első Hegedűs Zsigmond képezdei ren-des tanár olvasta fel „A természet élő világá-ban való kölcsönhatásokról”, mely cím alatt a természet bölcs háztartásának titkaiból különösen azon érdekes tüneményeket foglalta össze sok és szeleskörű tudásra valló fejtegetéssel, melyek a növények és ro-varok közt tapasztalhatók. A másodikban Zayzon János vallásánár, miután megkapván szép és lelkes bevezetésével, melynek az alapító fejedelem bölcs in-tencióján és szavain épülő hangulata valóságos fel-emelte és elragadta a hallgatóságot, szónoki ügyesség-del fölkellette a figyelmet, „A keresztyén erköl-csi világnézet forrásairól” értekezett. A gondolatok gazdagságában mélyen járó filozofus éime és követendő mintául állítható vallásos meggyőződés és buzgóság nyilatkozott meg. Ilyen szépen beszélni csak akkor lehet, mikor az ember lelke a maga leg-titkosabb, legsajátabb belsejével nyilatkozik meg. A két felolvasót lelkes tüntetéssel ünnepelte az egész ifjuság. A tanárkar és tanuló ifjuság szeretetének Nagy Lajos rektor-professzor adott hangot, ki szívélyesen üdvözölte az új kartásakat s áldást kívánt a műkö-désükre. Az ünnepelő közönség a Himnusz hangjai közt oszlott szét.

— **A miriszlói csata** emlékére állított oszlop felavató ünnepsége folyó hó 14-én a következő program szerint fog lefolyni: I. Kivonulás az emlékoszlophoz. A Nagyenyedről kivonuló testületek az Ő. Tűzoltó-Egyesület zenekarával délután 2 órakor indulnak s az emlékoszlopnál gyülekeznek Marosdécsé és Miriszló községek egyesült dalkarával. A Nagyenyedre vasuton érkező vendégek s az innen kocsin kivonuló közönség a városháza előtt délután 1/23 órakor indulnak. II. Az emlékoszlop előtt. 1. Hymnus, énekl. Marosdécsé és Miriszló községek egyesült dalkara. 2. Megnyitó beszédet tart Csató János kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, az alsófehérmegyei tört., rég. és term. tud. egyesület elnöke. 3. A miriszlói csata történetét előadja Török Bertalan orsz. gyűl. képviselő, egyesületi alelnök. 4. Csató János elnök az emléket átadja Alsófehérmegye közönségének gondozásába. Szász József alispán pedig Alsófehérmegye közönségének nevében azt átveszi. 5. Szózat, énekl. Marosdécsé és Miriszló községek egyesült dalkara s a közönség. 6. Induló, előadja a nagyenyedi Önkéntes Tűzoltó-Egyesület zenekara.

— **Meghívó.** A helybeli ág. ev. egyház tanácsa a következő meghívót bocsátotta ki: „Alulírott egyház-tanács „a nagyenyedi ág. h. ev. egyházközség” és újon megválasztott lelkésze Weinrich Frigyes nevében t. Czimet ezennel tisztelettel meghívja a f. évi szept. hó 9-én megtartandó hivatalos beiktatáshoz, mely az előzetes harangszó után d. e. 10 órakor veszi kezdetét az ág. h. ev. templomban és nagytiszteletű Thullner Erneszt kerületi esperes és a mellé rendelt lelkészek segédlete által fog megtartatni.” Ugyanezen alkalomból a „Ket Hattyu” szállóban délután 1 órakor közebed fog tartatni, melyre a meghívók már kibocsátattak.

— **Ösbudavár Nagyenyeden.** Ily című plakátok vannak kifüggesztve városunkban mindenféle és kedves szenzációt ígérnek ma délutánra közönségünknek. A városunkban működő színtársulat igazgatója ugyanis délután 3 órakor kezdve érdekes népünnepélyt rendez változatos programmal, melyben konfetti, serpenyű, zsákfutás, lepényevés, variété, jammo, Barnum, kuruczdalok, táncok, monologok, előképek szinte lehetetlen gazdagságban foglalhatunk, s valóban élvezetes szórakozást ígérnek kicsinek nagyoknak egyaránt. Közönségünk figyelmét felhívjuk erre az ünnepélyre; a színtársulat derek igazgatója és tagjai elismerésre méltó figyelmét s előzeteskedését viszonzzuk tömeges látogatással, hogy az ünnepély hangulata annál kedvesebb s vidámabb legyen.

— **Kocsik hiánya állomásunkon.** Többször szólaltunk fel ez ügyben, most újból figyelmessé tették bennünket a rendtelenségre, ami — úgy látszik — rendszeressé kezd lenni már nálunk. Nappal, verőfényes szép időben, mikor a könnyű szerrel utazó gyalog is kimehet s bejöhet, mikor tehát nagy szükség nincsen a kocsikra, főleges számban várakoznak az állomás előtti téren. Éjjel, esős időben pedig, mikor az utasok szegényebbje is kap a kocsin, tehát mikor nagy szükség volna kocsikra: a fiakeresek logikája azt hozza magával, hogy szépen otthon maradjanak és pihenjenek. Legközelebről is szept. 2-án, amikor gyerekek, szülők érkeztek városunkba, a beiratások napján is csak két kocsit várt az állomás előtt az éjféli vonatra, és az a kettő is előre meg volt rendelve. — Hát ez nem megy; városunk forgalmát az efféle hanyagság éppen nem fokozhatja. Kérjük a rendőrség erélyes intézkedését.

— **Táncziskola.** Carbone Károly táncztanító, kinek művészetét és tanításban való ügyességét a múlt évben volt alkalmunk tapasztalni, jövő heten kezd meg új iskoláját. Ajánljuk közönségünk partolásába. A kurzus hat hétig fog tartani.

— **Női kereskedelmi szaktanfolyam Brassóban.** A brassói állami polgári leányiskolával kapcsolatban az 1902/3. tanévben női kereskedelmi szaktanfolyam nyílik. Tanfolyam célja: azon kereskedelmi szak- és irodai ismeretek, valamint gyakorlati ügyességek elsajátítása, amelyekre az életben a nőknek akár mint könyvvivőknek, penztárnoknőknek, levelezőknek s egyéb üzleti alkalmazottaknak, akár mint a család tagjainak, pl. az üzletben az apa vagy férj helyettesítése alkalmából, vagy a háztartásban szükségük van. A női kereskedelmi tanfolyamban a tanítás 10 hónapig tart. Felvétel: A női kereskedelmi tanfolyamba oly növendékek vétetnek fel, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola IV-ik osztályát, a felső leányiskola II-ik osztályát sikerrel végezték, vagy megfelelő előképzettségüket a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatlal igazolják. Beiratósi díj 30, azaz harmincz korona; tandíj 70, azaz hetven korona; beiratósi díj a beiratáskor azonnal, a tandíj havonként előre fizetendő. A beiratások szept. hó 15-ig tartanak a brassói állami polgári leányiskolában, hol felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A „Közérdek” f. évi 70. számának „Nyílt tér” rovatában Bartha Jenő aláírással egy közlemény jelent meg, mely illetéktelenül bírálja áll. iskolánk tanítójának iskolájában magaviseletét s igen alkalmas arra, hogy iskolánk erkölcsi vezetése, gondozása tekintetében a közvéleményt felrevezesse; miért is alulírott Gondnokság, az 1902. évi augusztus 31-én tartott gyűlésének határozatakeppen, a fenn jelzett közleményben rejlő, állami iskolánk ügyeibe történt illetéktelen beavatkozást határozottan visszautasítja; Benedek Antal tanító ur iránt pedig, ki tanórai alatt az iskolát látogató gondnoksági tagok egybehangzó jelentései szerint úgy az illendőség követelményeinek, mint tanítói kötelességének megfelelt, s az iskolában mindig kiváló rend találtatott; teljes bizalmat ez uton is kifejezi.

Buzasboacsárdon, 1902. aug. 31-én.

A buzásboacsárdi áll. elemi népiskola
Gondnoksága.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 2834—1902.

tkvi.

Hirdetmény.

Obrázsa község telekkönyve birtokszabályzás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakított; ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre a 1886. évi XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni elárás Obrázsa községben 1902. évi október hava 6-ik napján fog kezdődni.

Felhívtnak emélfogva összes érdekeltek, hogy

1. a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazottjuk által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásaikat a jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányaikat mutassák be.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azoknak, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1902. évi augusztus 27-én.

Enyedi Lajos,
kir. it. táblai bíró.

Eladó üzlet.

A főtéren egy jól jövedelmező szikviz-gyár, italméréssel egybekötve, mely továbbra is könnyen megszerezhető, eladó. Ugyanott eladó egy már fennálló biztos keresetű szalma-, posztókalap- és sapka-üzlet. Esetleg külön-külön is eladhatnak az egyes üzletágak. Bővebbet Kun Józsefnél Nagyenyeden.

Elemi iskolát végzett 14—18 éves tanoncok felvétetnek a Nagyenyedi Épületlakatosáru-gyár műhelyében. A felvétel ügyében értekezni lehet Papp János gyógyszerész urnál.

Kiadó lakás.

Malom-utca 1-ső számú sarokház szept. 29-től egy vagy több évre bérbe adandó. A lakás áll: 3 szoba, konyha, kamara és pinczéből, külön udvar, istállóval és színnel, virágos- és konyhakerttel. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Nagyenyed, Várszeg-utca 49. házszám alatti, Cserveny-féle házasság telek eladó. Felvilágosítást nyújt szivesség-ből Winkler János ur Nagyenyeden.

Berkovits Béla

női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruha,
valamint

férfi-divat-különlegességi üzlete

Nagyenyeden, Főter 3. Minorita-rend épületében.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi idényre megérkeztek

a női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhák,

valamint a

férfi-divat-különlegességi cikkek.

Ezen alkalmattal bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét az őszi idényre újonnan berendezett raktáromra felhívni.

Raktáromon tartok legdivatosabb férfi-, fiu- és gyermek-öltönyöket, téli kabátokat, legújabb Raglan kabátokat, bundákat, magyar gyártmányú kitűnő minőségű kalapokat, kézi munka által előállított férfi-, női- és gyermek-czipőket, nyakkendőket, fehérneműt, valamint minden e szakmába vágó cikket.

Midőn a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árjegyzéséről biztosítom, vagyok minél számosabb látogatókat kérve, szolgálatra készen

kiváló tisztelettel

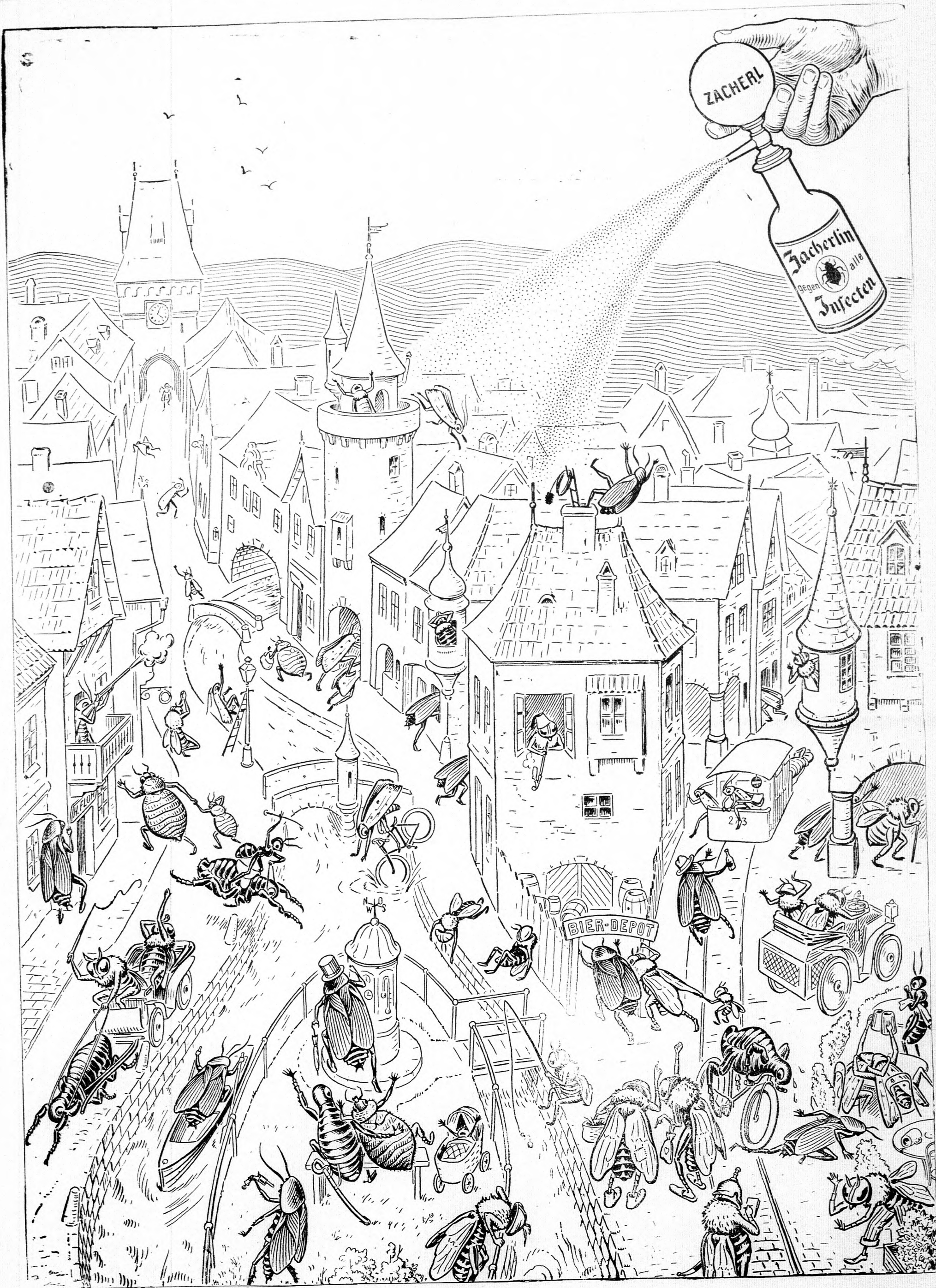
Berkovits Béla.

Saját szabó-műhely.

Eladó ház.

Várszeg-utca 84. számú,
2 szoba, konyha sat.-ból álló, jó karban levő ház szabad kézből, készpénzfizetés mellett eladó.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a helyszínén.

Ha látlak, oh Zacherlin, a szívem is dobban;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban ami van, haszontalan díb-dáb;
Attól ugyan nem döglük se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, aki készíti, százszor és ezerszer,
S valahol függ a Zacherlin-plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.